

Ook Nederlandse zaadbedrijven in rapporten beschuldigd 'Kinderarbeid op beloop gelaten'

Van onze verslaggeefster
Carlijne Vos

AMSTERDAM Een groot aantal internationale chemie- en landbouwbedrijven doet niets aan de aanpak van kinderarbeid in India. Ook de Nederlandse zaadbedrijven Bejo en Advanta Seeds maken zich nog steeds schuldig aan kinderarbeid.

Dit staat in twee rapporten die donderdag zijn gepubliceerd door de Landelijke India Werkgroep (LIW), het Amerikaanse International Labor Rights Forum en de campagne 'Stop Kinderarbeid - School, de beste werkplaats'.

In totaal werken in India een half miljoen kinderen onder de 18 jaar in de teelt van zaden, waarvan 230 duizend kinderen onder de 14 jaar zijn.

De Indiase onderzoeker Davuluri Venkateswarlu onderzocht de katoenzaad- en groentezaadteelt in India. Zijn belangrijkste conclusie: bij vrijwel elke zaadteler wordt 15 tot 45 procent van het werk nog steeds door kinderen verricht. Daarbij zijn er nauwelijks verschillen tussen lokale Indiase bedrijven en een aantal grote internationale spelers, waaronder Bejo Sheeta (een halve dochter van het Nederlandse Bejo) en Advanta Seeds (dat inmiddels is overgenomen door de Indiase chemiereus United Phosphoros).

Grote stappen voorwaarts

Zaadbedrijf Bejo, dat een meerderheidsbelang heeft in de Indiase teler Bejo Sheetal, zegt van niets te weten en het te gaan uitzoeken. 'Wij wijzen kinderarbeid af', zegt manager Kees Mosch. 'Wij hebben echter geen zicht

Een 12-jarig Indiaas jongetje droogt langs de weg tarwezaad. Grote bedrijven vestigen zich steeds vaker in meer afgelegen gebieden omdat daar minder wordt gecontroleerd op kinderarbeid.

Foto Reuters

op wat er gebeurt bij alle bedrijven in India waaraan we werk uitbesteden.'

Ook bij Advanta gaat geen bel rinkelen. Bij eerdere beschuldigingen in 2003 zei het zaadbedrijf geen vat te hebben op de activiteiten van lokale Indiase boeren waarmee ze in contact worden gebracht door tussenpersonen. Het bedrijf toonde zich toen wel bereid mee te helpen aan de bestrijding van kinderarbeid. Nu verwijst Advanta door naar de nieuwe Indiase eigenaar United Phosphoros.

Toch zijn er ook grote stappen voorwaarts gezet. Bij bedrijven die sinds enige jaren wél serieus werk maken van de aanpak van kinderarbeid, zoals het Amerikaanse Monsanto en het Duitse Bayer, is kinderarbeid fors gedaald. De kinderarbeid in de streek Andhra Pradesh is bijvoorbeeld gedaald van 53 procent in 2003 tot 3 procent in 2010.

Bayer monitort de Indiase velden stelselmatig. Als kinderen op het veld worden aangetroffen, wordt de boer

aangesproken. Hij wordt gewezen op de schadelijke blootstelling aan pesticiden en gestimuleerd om kinderen naar school te laten gaan. Boeren die een jaar lang geen kinderen te werk stellen, krijgen een bonus.

Probleem is echter, vertelt Gerard Oonk van LIW, dat hogere salarissen de goedkope kinderarbeid onvoldoende e compenseren. 'Een nieuwe trend is dat grote bedrijven zich vestigen in meer afgelegen gebieden waar minder controle is op kinderarbeid.'